

2019-01-18

Byggnadssektorns miljöpåverkan saknas i överenskommelsen

Viktiga frågor för Sveriges energiframtid saknas enligt Forum för Energieffektiva Byggnader och nämner byggreglernas konstruktion och kravnivå och kommenterar de lagda förslagens konsekvenser på värmemarknaden.

När nu krutröken från regeringsstriden lagt sig kommer sakfrågorna åter i ljuset. Många förslag i överenskommelsen kommer få betydelse för Sveriges klimatarbete, men de är begränsade till tillförselfrågor. Vad som händer energimässigt inom byggnadssektorn förefaller vara svårare för politiken att få grepp om, men är ändå viktigt vilket här belyses med några exempel.

Ökad energieffektivisering ger ökad tillgång på biodrivmedel

Strategin för transportsektorn och de förslag som nu finns med i överenskommelsen kommer öka efterfrågan på bioenergi, kanske mer än vad den inhemska försörjningen klarar och i ett europeiskt perspektiv kommer ett betydande underskott på bioenergi finnas. Detta kommer påverka prisnivån för bioenergi och biodrivmedel. I detta perspektiv är energieffektivisering inom byggnadssektorn en springande punkt för att öka tillgången för andra sektorer, men då krävs effektiva styrmedel och grön finansiering.

Skärpta energikrav är en lågt hängande frukt

En annan åtgärd är väsentligt skarpare energikrav (passivhusnivå) för nyproduktion via byggreglerna. Den är dessutom mycket enkel rent administrativt och är en lågt hängande frukt. Boverket har i en redovisning av kostnadsoptimala åtgärder¹ visat att en skärpning av kraven som ger 0,4% ökad livscykelkostnad (LCC relativt en kostnadsoptimal punkt) för flerbostadshus ger en sänkt energiåtgång med 18 % jämfört med Boverkets förslag. Motsvarande för småhus är att 0,6% ökad LCC möjliggör 25% lägre energiåtgång. Förslag till revidering av energikrav i byggreglerna kommer hamna på regeringens bord redan nu under 2019.

Byggreglernas utformning påverkar eleffektbristen

Effektfrågan inom elförsörjningen börjar bli akut och här saknas förslag i överenskommelsen. Ett problem med byggreglernas (BBR) nuvarande utformning är att de främjar elbaserade uppvärmningssystem. Det är högst bekymmersamt att energiprestandabegreppet idag styr mot elvärmade lösningar inte bara i nyproduktion utan också indirekt befintlig bebyggelse via miljöklassningssystem, statliga bidrag mm. Detta ger ökad elbelastning på redan ansträngda elnät och därtill minskad elproduktion från kraftvärme då värmeefterfrågan minskar. Vi bränner alltså lokal tillgång på el i bägge ändar, ökad efterfrågan och minskat utbud. Vi anser att valet av energislag ska ske på marknadsmässiga villkor och att byggreglerna i huvudsak ska styra mot energieffektivitet för själva byggnaden i form av låga värmeförluster.

Beskattat avfallsbränsle påverkar effektbalansen

Överenskommelsens förslag om beskattning av avfallsbränsle kommer ge högre fjärrvärmekostnader, vilket förskjuter konkurrenssituationen mot elbaserade lösningar. Dvs eltillgången påverkas även här i bägge ändar, ökad efterfrågan och minskad elproduktion i kraftvärmesystemen.

Forum för Energieffektivt Byggnad (feby.se)

Mer om våra remissvar och analyser, se feby.se/rapporter.

¹ Konsekvensutredning BFS 2018:xx, bilaga 5 Kostnadsoptimala nivåer 2021: Boverket mars 20128.